

פעולה בינארית: תהא A קבוצה אזי $*$: $A \times A \rightarrow A$

סימון: תהא $*$ פעולה בינארית אזי $a * b = *(\langle a, b \rangle)$

חבורה: תהא G קבוצה ותהא $*$ פעולה בינארית אזי $\langle G, * \rangle$ המקיימת

• אסוציאטיביות/קיבוציות: $\forall a, b, c \in A. a * (b * c) = (a * b) * c$

• איבר יחידה: $\exists e \in A. \forall g \in G. e * g = g * e = g$

• איבר הופכי/נגדי: $\forall g \in G. \exists h \in A. g * h = h * g = e_G$

סימון: תהא G חבורה אזי איבר היחידה של G הינו e_G

סימון: תהא G חבורה ויהי $a \in G$ אזי האיבר ההופכי של a הינו a^{-1}

חוג: תהא R קבוצה ויהיו $+$, $*$: $R^2 \rightarrow R$ אזי $\langle R, *, + \rangle$ המקיימת

• $\langle R, + \rangle$ חבורה אבלית.

• אסוציאטיביות/קיבוציות: $a * (b * c) = (a * b) * c$

• איבר יחידה לכפל: $\exists e_* \in R. \forall g \in R. e_* * g = g * e_* = g$

• חוק הפילוג: $((b + c) * a = b * a + c * a) \wedge (a * (b + c) = a * b + a * c)$

שדה: תהא $\mathbb{F}$ קבוצה ויהיו $+$, $*$: $\mathbb{F}^2 \rightarrow \mathbb{F}$ אזי $\langle \mathbb{F}, +, * \rangle$ המקיים

• $\langle \mathbb{F}, +, * \rangle$ חוג.

• $\langle \mathbb{F} \setminus \{e_*\}, * \rangle$ חבורה אבלית.

• $e_+ \neq e_*$

חזקה מושלמת: $n \in \mathbb{N}$ עבורו קיימים $a \in \mathbb{N}_+$ וכן $b \in \mathbb{N}_{>1}$ המקיימים $n = a^b$

מקדם בינומי: יהיו $k, n \in \mathbb{N}$ כאשר $k \leq n$ אזי $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$

סימון: יהיו $k, n \in \mathbb{N}$ אזי $S_n^{(k)} = \sum_{i=1}^n i^k$

טענה: $S_n^{(2)} = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}, S_n^{(1)} = \frac{n(n+1)}{2}, S_n^{(0)} = n$

הבינום של ניוטון: יהיו $x, y \in \mathbb{R}$ וכן $n \in \mathbb{N}$ אזי $(x + y)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} x^k y^{n-k}$

טענה: $S_n^{(k)} = \frac{1}{k+1} \left(n^{k+1} - \sum_{t=0}^{k-1} (-1)^{k-t} \binom{k+1}{t} S_n^{(t)} \right)$

מסקנה: $S_n^{(3)} = \frac{n^4 + 2n^3 + n^2}{4}$

חוג חלקי ל- $\mathbb{C}$: קבוצה $A \subseteq \mathbb{C}$ המקיימת

• $\langle A, + \rangle$ חבורה.

• סגירות לכפל: $\forall a, b \in A. ab \in A$

• $1 \in A$

טענה: יהי A חוג חלקי ל- $\mathbb{C}$ אזי A חוג.

טענה: $\mathbb{Z}$ חוג חלקי ל- $\mathbb{C}$.

הגדרה: $\mathbb{Z}[\alpha] = \bigcup_{n=0}^{\infty} \{ \sum_{i=0}^n k_i \alpha^i \mid k \in \mathbb{Z}^n \}$

טענה: יהי $m \in \mathbb{Z}$ עבורו $\sqrt{m} \notin \mathbb{Q}$ אזי $\{1, \sqrt{m}\}$ בת"ל מעל $\mathbb{Q}$.

טענה: יהי $m \in \mathbb{Z}$ עבורו $\sqrt{m} \notin \mathbb{Q}$ אזי $\mathbb{Z}[\sqrt{m}]$ חוג חלקי ל- $\mathbb{C}$.

חוג השלמים של גאוס: $\mathbb{Z}[i] = \{a + bi \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$

מסקנה: $\mathbb{Z}[i]$ חוג חלקי ל- $\mathbb{C}$.

חבורת ההפיכים: יהי A חוג חלקי ל- $\mathbb{C}$ אזי $A^* = \{a \in A \mid \exists b \in A. ab = 1\}$

טענה: יהי A חוג חלקי ל- $\mathbb{C}$ אזי $\langle A^*, * \rangle$ חבורה.

מחלק: יהי A חוג חלקי ל- $\mathbb{C}$ ויהי $b \in A$ אזי $a \in A \setminus \{0\}$ המקיים $\frac{b}{a} \in A$.

סימון: יהי $b \in A$ ויהי $a \in A \setminus \{0\}$ מחלק אזי $a \mid b$.

טענה: יהיו $a, b, c \in A$ עבורם $a \mid b$ וכן $b \mid c$ אזי $a \mid c$.

טענה: יהיו $a, b, c \in A$ עבורם $a \mid b$ וכן $a \mid c$ אזי $a \mid ub + vc$ $\forall u, v \in A$.

יחס חברות: $\sim$ יחס על A המקיים $(\exists \varepsilon \in A^*. b = \varepsilon a) \iff (a \sim b)$.

טענה: יחס החברות הינו יחס שקילות.

טענה: יהיו $a, b \in A$ אזי $(a \mid b) \wedge (b \mid a) \iff ((a \mid b) \wedge (b \mid a))$.

טענה: יהי $m \in \mathbb{Z}$ אזי חבריו של m הם $\pm m$.

טענה: יהי $z \in \mathbb{Z}[i]$ אזי חבריו של z הם $\{\pm z, \pm iz\}$.

אי פריק (א"פ): $a \in A \setminus A^*$ המקיים $(a = bc) \implies (b \in A^*) \vee (c \in A^*)$ $\forall b, c \in A$.

ראשוני: $a \in A \setminus (A^* \cup \{0\})$ המקיים $(a \mid bc) \implies (a \mid b) \vee (a \mid c)$ $\forall b, c \in A$.

טענה: יהי $a \in A$ ראשוני אזי a "פ".

טענה: בחוג $\mathbb{Z}[\sqrt{-5}]$ מתקיים כי 2 "פ" אך אינו ראשוני.

תחום פריקות: A חוג חלקי של $\mathbb{C}$ המקיים לכל $a \in A \setminus (A^* \cup \{0\})$ קיימים $q_1 \dots q_n \in A$ "פ" המקיימים $a = \prod_{i=1}^n q_i$.

משפט פירוק לאי פריקים מעל $\mathbb{Z}$: תחום פריקות.

פונקציית הצמוד: יהי $\alpha \in \mathbb{Z}$ עבורו $\sqrt{\alpha} \notin \mathbb{Q}$ נגדיר $\sigma : \mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}] \rightarrow \mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}]$ כך $\sigma(a + b\sqrt{\alpha}) = a - b\sqrt{\alpha}$.

טענה: יהיו $z, w \in \mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}]$ מתקיים

- $\sigma(z + w) = \sigma(z) + \sigma(w)$
- $\sigma(zw) = \sigma(z)\sigma(w)$
- $\sigma(\sigma(z)) = z$
- σ חח"ע ועל.

נורמה: יהי $\alpha \in \mathbb{Z}$ עבורו $\sqrt{\alpha} \notin \mathbb{Q}$ נגדיר $N : \mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}] \rightarrow \mathbb{Z}$ כך $N(z) = z\sigma(z)$.

למה: יהיו $z, w \in \mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}]$ מתקיים

- $N(zw) = N(z)N(w)$
- $(N(z) = 0) \iff (z = 0)$

טענה: יהי $\alpha \in \mathbb{Z}$ עבורו $\sqrt{\alpha} \notin \mathbb{Q}$ אזי $\mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}]^* = \{z \in \mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}] \mid N(z) \in \{\pm 1\}\}$.

משפט פירוק לאי פריקים מעל $\mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}]$: יהי $\alpha \in \mathbb{Z}$ עבורו $\sqrt{\alpha} \notin \mathbb{Q}$ אזי $\mathbb{Z}[\sqrt{\alpha}]$ תחום פריקות.

תחום פריקות יחידה: A תחום פריקות המקיים לכל $a \in A \setminus (A^* \cup \{0\})$ קיימים $q_1 \dots q_n \in A$ "פ" יחידים המקיימים $a = \prod_{i=1}^n q_i$ עד כדי שינוי סדר הגורמים וחברות.

משפט: יהי A תחום פריקות אזי $(A$ תחום פריקות יחידה) $\iff$ (כל $a \in A$ "פ" הינו ראשוני).

מסקנה: $\mathbb{Z}[\sqrt{-5}]$ אינו תחום פריקות יחידה.

משפט חלוקה עם שארית ב- $\mathbb{Z}$: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ באשר $a > 0$ אזי קיימים ויחידים $q, r \in \mathbb{Z}$ באשר $0 \leq r < a$ המקיימים $b = qa + r$.

שארית חלוקה: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ באשר $a > 0$ ויהיו $q, r \in \mathbb{Z}$ באשר $0 \leq r < a$ המקיימים $b = qa + r$ אזי r שארית החלוקה של b ב- a $a \bmod b = r$.

סימון: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ ויהי $r \in \mathbb{Z}$ שארית החלוקה של b ב- a אזי $a \bmod b = r$.

טענה: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ באשר $a > 0$ אזי (שארית החלוקה של b ב- a היא 0) $\iff (a \mid b)$.

מחלק משותף: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ באשר $(a, b) \neq 0$ אזי $d \in \mathbb{Z}$ המקיים $(d \mid a) \wedge (d \mid b)$.

מחלק משותף מקסימלי (ממ"מ): יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ באשר $(a, b) \neq 0$ אזי $\max \{d \in \mathbb{Z} \mid (d \mid a) \wedge (d \mid b)\}$.

סימון: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ אזי המחלק המשותף המקסימלי שלהם $\gcd(a, b)$.

משפט: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ אזי $\gcd(a, b) = ma + nb$ $\exists m, n \in \mathbb{Z}$.

מסקנה: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ ויהי $d \in \mathbb{Z}$ מחלק משותף אזי $d \mid \gcd(a, b)$.

טענה: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ ויהי $d \in \mathbb{Z}$ מחלק משותף אזי (לכל מחלק משותף $r \in \mathbb{Z}$ מתקיים $(r \mid d) \iff (d = \gcd(a, b))$).

מחלק משותף מקסימלי (ממ"מ): יהיו $a_1 \dots a_n \in \mathbb{Z}$ באשר $(a_1 \dots a_n) \neq 0$ אזי $\max \{d \in \mathbb{Z} \mid \forall i \in [n]. (d \mid a_i)\}$.

סימון: יהיו $a_1 \dots a_n \in \mathbb{Z}$ אזי המחלק המשותף המקסימלי שלהם $\gcd(a_1 \dots a_n)$.

משפט: יהיו $a_1 \dots a_n \in \mathbb{Z}$ אזי $\gcd(a_1 \dots a_n) = \sum_{i=1}^n u_i a_i$ $\exists u_1 \dots u_n \in \mathbb{Z}$.

אלגוריתם אוקלידס: יהי $a \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ ויהי $b \in \mathbb{N}$ אזי

function EuclideanAlgorithm (a, b)

```

| if  $b = 0$ 
|   return  $a$ 
| else
|   return EuclideanAlgorithm ( $b, a \bmod b$ )

```

משפט: יהי $a \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ ויהי $b \in \mathbb{N}$ אזי $\text{EuclideanAlgorithm}(a, b) = \gcd(a, b)$.

מספרים זרים: $a, b \in \mathbb{Z}$ המקיימים $\gcd(a, b) = 1$.

מסקנה: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ זרים אזי $ma + nb = 1$ $\exists m, n \in \mathbb{Z}$.

משפט: יהי $a \in \mathbb{Z}$ "א"פ אזי ראשוני.

המשפט היסודי של האריתמטיקה: $\mathbb{Z}$ תחום פריקות יחידה.

משפט אוקלידס: קיימים אינסוף ראשוניים ב- $\mathbb{Z}$.

טענה: בסדרה $\{4n + 3\}_{n=0}^{\infty}$ ישנם אינסוף ראשוניים.

משפט דיריכלה: יהיו $a, b \in \mathbb{N}_+$ זרים אזי בסדרה $\{bn + a\}_{n=0}^{\infty}$ ישנם אינסוף ראשוניים.

טענה: תהא $\{p_n\}_{n=1}^{\infty}$ סדרת הראשוניים אזי $p_n \leq 2^{2^n}$.

סימון: $\mathbb{P} = \{p \in \mathbb{N} \mid p \text{ ראשוני}\}$.

השערת התאומים הראשוניים: קיימים אינסוף $p \in \mathbb{P}$ עבורם $p + 2 \in \mathbb{P}$. השערה פתוחה

פונקציית ספירת ראשוניים: $\pi(x) = |\{p \in \mathbb{P} \mid p \leq x\}|$.

אלגוריתם הנפה של ארטוסטנס : יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ אזי

function SieveOfEratosthenesAlgorithm (n)

```
|  $A \leftarrow [\text{true}, \text{true}, \dots, \text{true}]$ 
| for  $i \leftarrow 2 \dots n$ 
|   | if  $A[i] = \text{true}$ 
|   |   |  $j \leftarrow 1$ 
|   |   | while  $ij \leq n$ 
|   |   |   |  $A[ij] = \text{false}$ 
|   |   |   |  $j \leftarrow j + 1$ 
| return  $A$ 
```

משפט : יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ אזי כל אינדקס שמסומן כ-true בתשובת SieveOfEratosthenesAlgorithm (n) הינו ראשוני.

טענה : $\pi(x) > \log \log(x)$

סימון : יהיו $f, g \in \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{N}$ המקיימות $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{g(x)} = 1$ אזי $f \sim g$

משפט : $\pi(x) \sim \frac{x}{\log(x)}$

למה : יהי $x \in \mathbb{R}$ אזי $[2x] - 2[x] \in \{0, 1\}$

למה : יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $n, r \in \mathbb{N}_+$ עבורם $p^r \leq n < p^{r+1}$ אזי $\sum_{i=1}^r \left\lfloor \frac{n}{p^i} \right\rfloor = \max \{m \in \mathbb{N} \mid (p^m \mid n!)\}$

משפט צ'בישב : $\exists a \in (0, 1). \exists b \in (1, \infty). \forall x \geq 2. \left(a \frac{x}{\log(x)} < \pi(x) < b \frac{x}{\log(x)} \right)$

מסקנה : $\exists \alpha, \beta > 0. \forall n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}. (\alpha n \log(n) < p_n < \beta n \log(n))$

משפט השערת ברטרנד : יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ אזי $n < p < 2n$

הגדרה : נגדיר $\text{Li} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ כך $\text{Li}(x) = \int_2^x \frac{1}{\log(t)} dt$

טענה : $\text{Li}(x) \sim \frac{x}{\log(x)}$

מסקנה : $\text{Li}(x) \sim \pi(x)$

פונקציית זטא של רימן : נגדיר $\zeta : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ כך $\zeta(s) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^s}$

השערת רימן : $\forall \beta > \frac{1}{2}. \exists x_0 \in \mathbb{R}_+. \forall x \geq x_0. |\pi(x) - \text{Li}(x)| \leq x^\beta$ השערה פתוחה

משפט : (השערת רימן נכונה) $\iff \left(\text{sols}_{\mathbb{C}}(\zeta(s) = 0) \setminus \{-2n \mid n \in \mathbb{N}_+\} \subseteq \left\{ z \in \mathbb{C} \mid \text{Re}(z) = \frac{1}{2} \right\} \right)$

מספרי פרמה : יהי $n \in \mathbb{N}$ אזי $F_n = 2^{2^n} + 1$

טענה : יהיו $x, y \in \mathbb{R}$ ויהי $t \in \mathbb{N}_+$ אזי $x^t - y^t = (x - y) \sum_{i=0}^{t-1} x^i y^{t-i-1}$

טענה : יהיו $m, n \in \mathbb{N}$ באשר $m \neq n$ אזי $\gcd(F_n, F_m) = 1$

מספרי מרסן : יהי $p \in \mathbb{P}$ אזי $M_p = 2^p - 1$

מספר מושלם : $n \in \mathbb{N}_+$ המקיים $\sum_{\substack{d|n \\ d < n}} d = n$

פונקציית סכום המחלקים : יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $\sigma(n) = \sum_{d|n} d$

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $(n \text{ מושלם}) \iff (\sigma(n) = 2n)$.

פונקציה כפלית: $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{C}$ המקיימת לכל $n, m \in \mathbb{N}$ זרים מתקיים $f(nm) = f(n)f(m)$.

טענה: תהא f פונקציה כפלית ויהי $n \in \mathbb{N}$ עם פירוק לראשוניים $n = \prod_{m=1}^k p_m^{r_m}$ אזי $f(n) = \prod_{i=1}^k f(p_i^{r_i})$.

טענה: σ פונקציה כפלית.

טענה: יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $n \in \mathbb{N}$ אזי $\sigma(p^n) = \frac{p^{n+1}-1}{p-1}$.

מסקנה: יהי $n \in \mathbb{N}$ עם פירוק לראשוניים $n = \prod_{m=1}^k p_m^{r_m}$ אזי $\sigma(n) = \prod_{m=1}^k \frac{p_m^{r_m+1}-1}{p_m-1}$.

טענה: תהא f פונקציה כפלית אזי $F(n) = \sum_{d|n} f(d)$ כפלית.

פונקציית מביוס: נגדיר $\mu: \mathbb{N} \rightarrow \{0, \pm 1\}$ כפלית יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $r \in \mathbb{N}_+$ אזי $\mu(p^r) = \begin{cases} 1 & r=0 \\ -1 & r=1 \\ 0 & r \geq 2 \end{cases}$

משפט נוסחת ההיפוך של מביוס: תהא $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{C}$ אזי $\left(f(n) = \sum_{d|n} \mu(d) F\left(\frac{n}{d}\right) \right) \iff \left(F(n) = \sum_{d|n} f(d) \right)$.

משפט אוקלידס: יהי $M_p \in \mathbb{P}$ אזי $\frac{1}{2}M_p(M_p+1)$ מושלם.

משפט אוילר: יהי $n \in \mathbb{N}_{\text{even}}$ מושלם אזי $(n = \frac{1}{2}M_k(M_k+1)) \wedge (M_k \in \mathbb{P}) \iff \exists k \in \mathbb{N}$.

שלשה פיתגורית: $x, y, z \in \mathbb{N}_+$ המקיימים $x^2 + y^2 = z^2$.

אלגוריתם מציאת כל הנקודות הרציונליות על חתך חרוט: יהיו $r, s \in \mathbb{Q}$ ותהא עקומה $rx^2 + sy^2 = 1$.

1. מצא פתרון רציונלי (a, b) .

2. מצאו את נקודות החיתוך בין הישר העובר דרך $(0, t)$, (a, b) ובין העקומה.

$$\bullet \text{ פתור את מערכת המשוואות } \begin{cases} (t-b)x + a(y-t) = 0 \\ rx^2 + sy^2 = 1 \end{cases}$$

3. החזר את כל פתרונות החיתוך עבור $t \in \mathbb{Q}$.

טענה: יהיו $r, s \in \mathbb{Q}$ אזי (אלגוריתם מציאת כל הנקודות הרציונליות על חתך חרוט) $\text{sols}_{\mathbb{Q}}(rx^2 + sy^2 = 1) =$

משפט: יהי $t \in \mathbb{R}$ אזי $t \in \mathbb{Q} \iff \left(\left(\frac{t^2-1}{t^2+1} \in \mathbb{Q} \right) \wedge \left(\frac{2t}{t^2+1} \in \mathbb{Q} \right) \right)$.

משפט: $f: \mathbb{Q} \rightarrow \{(x, y) \in \mathbb{Q}^2 \mid x^2 + y^2 = 1\} \setminus \{(1, 0)\}$ המוגדרת $f(t) = \left(\frac{t^2-1}{t^2+1}, \frac{2t}{t^2+1} \right)$ הינה חח"ע ועל.

משפט: $\text{sols}_{\mathbb{Q}}(x^2 + y^2 = 1) = \{(1, 0)\} \cup \left\{ \left(\frac{t^2-1}{t^2+1}, \frac{2t}{t^2+1} \right) \mid t \in \mathbb{Q} \right\}$.

מסקנה: תהא $\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \in \mathbb{N}_+^3$ שלשה פתגורית אזי מתקיים אחד מהבאים

$\bullet$ קיימים $u, v \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ המקיימים $\gcd(u, v) = 1$ עבורם $\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} u^2-v^2 \\ 2uv \\ u^2+v^2 \end{pmatrix}$.

$\bullet$ קיימים $u, v \in \mathbb{N}_+$ המקיימים $\gcd(u, v) = 1$ וכן $u+v \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ עבורם $\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} u^2-v^2 \\ 2uv \\ u^2+v^2 \end{pmatrix}$.

מספרים קונגרואנטים: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $a, b \in \mathbb{Z}$ המקיימים $a \equiv b \pmod{n}$.

סימון: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ ויהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ קונגרואנטים מודולו n אזי $a \equiv b \pmod{n}$.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי יחס הקונגרואציה מודולו n הינו יחס שקילות על $\mathbb{Z}$.

סימון: $a + n\mathbb{Z} = \{a + n \cdot m \mid m \in \mathbb{Z}\}$.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $[a]_{\text{mod } n} = a + n\mathbb{Z}$.

מסקנה: $\mathbb{Z}/\text{mod } n = \{a + n\mathbb{Z} \mid a \in \{0 \dots n-1\}\}$.

סימון: $\mathbb{Z}_n = \mathbb{Z}/\text{mod } n$.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ ויהיו $a, a', b, b' \in \mathbb{Z}$ המקיימים $a \equiv a' \pmod n$ וכן $b \equiv b' \pmod n$

$$\bullet a + b \equiv a' + b' \pmod n$$

$$\bullet ab \equiv a'b' \pmod n$$

מסקנה: יהי $f \in \mathbb{Z}[x]$ ויהיו $b, c \in \mathbb{Z}$ המקיימים $b \equiv c \pmod n$ אזי $f(b) \equiv f(c) \pmod n$

משפט סימן החלוקה: יהי $n \in \mathbb{Z}$ מתקיים

$$\bullet \text{ סימן חלוקה ב-2: } (2 \mid n) \iff (\text{ספרת האחדות של } n \text{ היא זוגית})$$

$$\bullet \text{ סימן חלוקה ב-5: } (5 \mid n) \iff (\{0, 5\} \text{ היא } n \text{ של } \{0, 5\})$$

$$\bullet \text{ סימן חלוקה ב-10: } (10 \mid n) \iff (0 \text{ היא } n \text{ של } \{0, 10\})$$

$$\bullet \text{ סימן חלוקה ב-3: } (3 \mid n) \iff (3 \text{ סכום הספרות של } n \text{ מתחלק ב-3})$$

אריתמטיקה של מחלקות קונגרוואציה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ ויהיו $(a + n\mathbb{Z}), (b + n\mathbb{Z}) \in \mathbb{Z}_n$ אזי

$$\bullet \text{ חיבור: } (a + n\mathbb{Z}) + (b + n\mathbb{Z}) = (a + b) + n\mathbb{Z}$$

$$\bullet \text{ כפל: } (a + n\mathbb{Z}) \cdot (b + n\mathbb{Z}) = ab + n\mathbb{Z}$$

טענה: $\mathbb{Z}_n$ חוג עם אריתמטיקה של מחלקות קונגרוואציה.

איבר הפיך ב- $\mathbb{Z}_n$: $a \in \mathbb{Z}_n$ המקיים $\exists b \in \mathbb{Z}_n. a \cdot b = 1$

איבר הפיך מודולו n : $a \in \mathbb{Z}$ המקיים $\exists b \in \mathbb{Z}. a \cdot b \equiv 1 \pmod n$

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}$ אזי $(a \text{ הפיך מודולו } n) \iff (a + n\mathbb{Z} \text{ הפיך ב-}\mathbb{Z}_n)$

טענה: יהי a הפיך ב- $\mathbb{Z}_n$ אזי $\exists! b \in \mathbb{Z}_n. a \cdot b = 1$

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}$ אזי $(a \text{ הפיך מודולו } n) \iff (\gcd(a, n) = 1)$

$$\bullet \text{ סימון: } \mathbb{Z}_n^* = \{a \in \mathbb{Z}_n \mid \exists b \in \mathbb{Z}_n. a \cdot b = 1\}$$

$$\bullet \text{ סימון: } \bar{a} = a + n\mathbb{Z}$$

סימון: יהי $\bar{a} \in \mathbb{Z}_n$ הפיך ויהי $\bar{b} \in \mathbb{Z}_n$ המקיים $\bar{a}\bar{b} = \bar{1}$ אזי $\bar{a}^{-1} = \bar{b}$

$$\bullet \text{ טענה: } (\bar{a} \cdot \bar{b})^{-1} = \bar{a}^{-1} \cdot \bar{b}^{-1}$$

$$\bullet \text{ פונקציית אוילר: } \phi(n) = |\mathbb{Z}_n^*|$$

טענה: יהי $p \in \mathbb{P}$ אזי $\phi(p) = p - 1$

מסקנה: יהי $p \in \mathbb{P}$ אזי $\mathbb{Z}_p$ שדה.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $(n \in \mathbb{P}) \iff (n \text{ שדה } \mathbb{Z}_n)$

טענה: יהיו $n, k \in \mathbb{N}_+$ זרים אזי $(ka \equiv kb \pmod n) \iff (a \equiv b \pmod n)$

טענה: יהיו $n, k \in \mathbb{N}_+$ ויהי $r \in \mathbb{N}$ מחלק משותף אזי $(ka \equiv kb \pmod n) \iff (\frac{k}{r}a \equiv \frac{k}{r}b \pmod{\frac{n}{r}})$

מסקנה: יהיו $n, k \in \mathbb{N}_+$ אזי $(ka \equiv kb \pmod n) \iff (a \equiv b \pmod{\frac{n}{\gcd(k, n)}})$

טענה: יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $m \in \mathbb{N}_+$ עבורו $p \mid m$ אזי $\phi(pm) = p\phi(m)$

טענה: יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $m \in \mathbb{N}_+$ עבורו $p \nmid m$ אזי $\phi(pm) = (p - 1)\phi(m)$

$$\bullet \text{ מסקנה: יהיו } s, \ell \in \mathbb{N}_+ \text{ ויהי } p \in \mathbb{P} \text{ המקיים } p \nmid s \text{ אזי } \phi(p^\ell \cdot s) = \begin{cases} p^{\ell-1}(p-1) & s=1 \\ p^{\ell-1}(p-1)\phi(s) & \text{else} \end{cases}$$

מסקנה: יהי $n \in \mathbb{N}$ עם פירוק לראשוניים $n = \prod_{m=1}^k p_m^{r_m}$ אזי $\phi(n) = \prod_{i=1}^k p_i^{r_i-1}(p_i - 1)$

מסקנה: יהי $n \in \mathbb{N}$ עם פירוק לראשוניים $n = \prod_{m=1}^k p_m^{r_m}$ אזי $\phi(n) = n \prod_{p \mid n} (1 - \frac{1}{p})$

מסקנה: ϕ פונקציה כפלית.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $\sum_{d \mid n} \phi(d) = n$

ראשוני סופי ז'רמן: $q \in \mathbb{P}$ עבור $2q + 1 \in \mathbb{P}$.

משפט: יהי $n \in \mathbb{N}$ ויהי $q \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ עבורם $\phi(n) = 2q$ אזי q ראשוני סופי ז'רמן.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $n\phi(n) = \sum_{\substack{\gcd(k,n)=1 \\ 1 \leq k \leq n}} k$.

משפט: יהי $a \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ ויהי $b \in \mathbb{Z}$ ויהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $(\gcd(a, n) | b) \iff (\text{sols}_{\mathbb{Z}_n}(ax = b) \neq \emptyset)$.

למה: יהי $a \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ יהיו $b, c \in \mathbb{Z}$ ויהי $n \in \mathbb{N}_+$ המקיימים $\gcd(a, n) | b$ וכן $c \equiv 1 \pmod{\frac{n}{\gcd(a, n)}}$ אזי $(\frac{a}{\gcd(a, n)}) \cdot c \equiv 1 \pmod{\frac{n}{\gcd(a, n)}}$.
 $\text{sols}_{\mathbb{Z}_n}(ax = b) = \left\{ \frac{cb+rn}{\gcd(a, n)} \mid r \in \mathbb{Z} \right\}$.

משפט: יהי $a \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ יהיו $b, c \in \mathbb{Z}$ ויהי $n \in \mathbb{N}_+$ המקיימים $\gcd(a, n) | b$ וכן $c \equiv 1 \pmod{\frac{n}{\gcd(a, n)}}$ אזי $(\frac{a}{\gcd(a, n)}) \cdot c \equiv 1 \pmod{\frac{n}{\gcd(a, n)}}$.
 $\text{sols}_{\mathbb{Z}_n}(ax = b) = \left\{ \frac{cb+kn}{\gcd(a, n)} \mid 0 \leq k \leq \gcd(a, n) \right\}$.

מסקנה: יהי $a \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ יהיו $b, c \in \mathbb{Z}$ ויהי $n \in \mathbb{N}_+$ המקיימים $\gcd(a, n) | b$ אזי $|\text{sols}_{\mathbb{Z}_n}(ax = b)| = \gcd(a, n)$.

משפט פתרון משוואות דיפנסיות לינאריות: יהי $a \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ יהיו $b, c, \alpha \in \mathbb{Z}$ ויהי $n \in \mathbb{N}_+$ המקיימים $\gcd(a, n) | b$ וגם $\gcd(a, n) | \alpha$.

$\text{sols}_{\mathbb{N}^2}(ax + ny = b) = \left\{ \left(\frac{cb+rn}{\gcd(a, n)}, -\frac{\alpha b+ra}{\gcd(a, n)} \right) \mid r \in \mathbb{Z} \right\}$ וכן $(\frac{a}{\gcd(a, n)}) \cdot c \equiv 1 \pmod{\frac{n}{\gcd(a, n)}}$ אזי $\frac{ac}{\gcd(a, n)} = 1 + \frac{\alpha n}{\gcd(a, n)}$.

משפט השאריות הסיני: יהיו $n_1 \dots n_k \in \mathbb{N}_+$ זרים ויהיו $c_1 \dots c_k \in \mathbb{Z}$ אזי $\exists! x \in \mathbb{Z}_{\prod_{i=1}^k n_i} \cdot \forall i \in [k] \cdot x \equiv c_i \pmod{n_i}$.

משפט אוילר: יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}$ המקיים $\gcd(a, n) = 1$ אזי $a^{\phi(n)} \equiv 1 \pmod{n}$.

מסקנה: יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}$ המקיים $\gcd(a, n) = 1$ אזי $a^{\phi(n)-1} \cdot a \equiv 1 \pmod{n}$.

מסקנה: יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ ויהיו $a, x \in \mathbb{Z}$ המקיימים $\gcd(a, n) = 1$ אזי $a^x \equiv a^{x \pmod{\phi(n)}} \pmod{n}$.

המשפט הקטן של פרמה: יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}$ המקיים $\gcd(a, p) = 1$ אזי $a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$.

הגדרה: $\mathbb{Z}_n[x] = \bigcup_{m=0}^{\infty} \{ \sum_{i=0}^m a_i x^i \mid \forall i \in [m] \cdot a_i \in \mathbb{Z}_n \}$.

הגדרה: יהיו $\sum_{i=0}^m a_i x^i, \sum_{i=0}^m b_i x^i \in \mathbb{Z}_n[x]$ אזי $(a_i = b_i)$ $\iff (\sum_{i=0}^m a_i x^i = \sum_{i=0}^m b_i x^i)$.

סימון: יהיו $f, g \in \mathbb{Z}_n[x]$ אזי $(f \equiv g \pmod{n}) \iff (f = g)$.

אריטמטיקה ב- $\mathbb{Z}_n[x]$: יהיו $\sum_{i=0}^m a_i x^i, \sum_{i=0}^k b_i x^i \in \mathbb{Z}_n[x]$ אזי

$$(\sum_{i=0}^m a_i x^i) + (\sum_{i=0}^k b_i x^i) = \sum_{i=0}^{\max\{m, k\}} (a_i + b_i) x^i.$$

$$(\sum_{i=0}^m a_i x^i) \cdot (\sum_{i=0}^k b_i x^i) = \sum_{i=0}^{m+k} \left(\sum_{\ell=0}^i a_\ell b_{i-\ell} \right) x^i.$$

משפט וילסון: יהי $p \in \mathbb{P}$ אזי $(p-1)! \equiv -1 \pmod{p}$.

טענה: יהי $f \in \mathbb{Z}[x]$ ויהי $m \in \mathbb{N}$ עם פירוק $m = \prod_{i=1}^k p_i^{r_i}$ אזי $|\text{sols}_{\mathbb{Z}_m}(f(x) = 0)| = \prod_{i=1}^k |\text{sols}_{\mathbb{Z}_{p_i^{r_i}}}(f(x) = 0)|$.

מסקנה: יהי $f \in \mathbb{Z}[x]$ ויהי $m \in \mathbb{N}$ עם פירוק $m = \prod_{i=1}^k p_i^{r_i}$ אזי $(\text{sols}_{\mathbb{Z}_m}(f(x)=0) \neq \emptyset) \iff (\forall i \in [k] \cdot \text{sols}_{\mathbb{Z}_{p_i^{r_i}}}(f(x)=0) \neq \emptyset)$.

משפט: יהי $f \in \mathbb{Z}[x]$ יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $a_1 \in \mathbb{Z}$ פתרון של $f(x) \equiv 0 \pmod{p}$ וכן $f'(a_1) \not\equiv 0 \pmod{p}$ יהי $f' \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$.

אזי קיים ויחיד $a_j \in \mathbb{Z}_{p^j}$ המקיים $f(a_j) \equiv 0 \pmod{p^j}$ וכן $a_j \equiv a_{j-1} \pmod{p^{j-1}}$.

הרמת פתרון: יהי $f \in \mathbb{Z}[x]$ יהי $p \in \mathbb{P}$ יהי $j \in \mathbb{N}_+$ ויהיו $a_j, c \in \mathbb{Z}$ עבורם $f(a_j) \equiv 0 \pmod{p^j}$ אזי $a_j + cp^j \in \mathbb{Z}_{p^{j+1}}$.

המקיים $f(a_j + cp^j) \equiv 0 \pmod{p^{j+1}}$.

סדר: יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי $\text{ord}_n(a) = \min \{ d \in \mathbb{N}_+ \mid a^d \equiv 1 \pmod{n} \}$.

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי $(\text{ord}_n(a) | k) \iff (a^k \equiv 1 \pmod{n})$.

מסקנה: יהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי $\text{ord}_n(a) | \phi(n)$.

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי $\{1, a, a^2, \dots, a^{\text{ord}_n(a)-1}\}$ תת חבורה של $\mathbb{Z}_n^*$.

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ ויהי $m \in \mathbb{Z}$ אזי $\text{ord}_n(a^m) = \frac{\text{ord}_n(a)}{\gcd(m, \text{ord}_n(a))}$.

שורש פרימיטיבי (ש"פ): יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ אזי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ המקיים $\text{ord}_n(a) = \phi(n)$.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי $(a \text{ ש"פ}) \iff (a \text{ יוצר את } \mathbb{Z}_n^*)$.

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ שורש פרימיטיבי אזי קיימים $\phi(\phi(n))$ שורשים פרימיטיביים מודולו n .

משפט: יהי $p \in \mathbb{P}$ אזי קיים שורש פרימיטיבי מודולו p .

משפט: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $j \in \mathbb{N}_+$ אזי קיים שורש פרימיטיבי מודולו p^j .

מסקנה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $j \in \mathbb{N}_+$ אזי קיים שורש פרימיטיבי מודולו $2p^j$.

למה: יהי $j \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$ ויהי $b \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ אזי $b^{2^{j-2}} \equiv 1 \pmod{2^j}$.

מסקנה: יהי $j \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$ ויהי $b \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ אזי $2^{j-2} \mid \text{ord}_{2^j}(b)$.

טענה: יהי $j \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$ אזי לא קיים שורש פרימיטיבי מודולו 2^j .

למה: יהיו $n_1, n_2 \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$ זרים ויהי $a \in \mathbb{Z}_{n_1 n_2}^*$ אזי $a^{\frac{1}{2}\phi(n_1 n_2)} \equiv 1 \pmod{n_1 n_2}$.

משפט: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $(\text{קיים שורש פרימיטיבי מודולו } n) \iff (n \in \{1, 2, 4\} \cup \{p^j \mid \frac{p \in \mathbb{P}}{j \in \mathbb{N}_+}\} \cup \{2p^j \mid \frac{p \in \mathbb{P}}{j \in \mathbb{N}_+}\})$.

משפט: יהי $n \in \mathbb{N}$ בעל שורש פרימיטיבי יהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ ויהי $m \in \mathbb{N}_+$ אזי $(\text{sols}_{\mathbb{Z}_n}(x^m = a) \neq \emptyset) \iff (a^{\frac{\phi(n)}{\gcd(m, \phi(n))}} \equiv 1 \pmod{n})$.

מסקנה: יהי $n \in \mathbb{N}$ בעל שורש פרימיטיבי ויהי $m \in \mathbb{N}_+$ נגדיר $f: \mathbb{Z}_n^* \rightarrow \mathbb{Z}_n^*$ $f(x) \equiv x^m \pmod{n}$ אזי $\text{Im}(f) = \left\{ a \in \mathbb{Z}_n^* \mid a^{\frac{\phi(n)}{\gcd(m, \phi(n))}} \equiv 1 \pmod{n} \right\}$.

טענה: יהיו $n, m \in \mathbb{N}_+$ באשר $\gcd(m, \phi(n)) = 1$ אזי $f: \mathbb{Z}_n^* \rightarrow \mathbb{Z}_n^*$ $f(x) \equiv x^m \pmod{n}$ חח"ע ועל.

אלגוריתם RSA:

• נבחר $p, q \in \mathbb{P}$ גדולים, ונסמן $n = pq$.

• נבחר $m \in \mathbb{Z}_{\phi(n)}^*$, ונחשב $s \equiv m^{-1} \pmod{\phi(n)}$.

• נפרסם את (n, m) ונשמור בסוד על s .

• כאשר מישהו שולח לנו את ההודעה A הוא יחשב $B \equiv A^m \pmod{n}$ וישלח את B , רק מי שידע את s יוכל לפצח את

B כך $A \equiv B^s \pmod{n}$.

טענה: יהיו $p, q \in \mathbb{P}$ נסמן $N = pq$ נניח כי אנו יודעים את $N, \phi(N)$ אזי אנו יודעים את p, q ב- $\mathcal{O}(1)$.

טענה: מציאת פתרון למשוואה $x^m \equiv B \pmod{n}$ באלגוריתם RSA שקול למציאת p, q .

טענה: מציאת p, q באלגוריתם RSA זוהי בעיה לא פתירה בזמן סביר. לא ניכנס כאן פורמלית לסיבוכיות פירוק לראשוניים

טענה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_p^*$ אזי $(a^{\frac{p-1}{2}} \equiv 1 \pmod{p}) \vee (a^{\frac{p-1}{2}} \equiv -1 \pmod{p})$.

מסקנה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_p^*$ אזי $(\text{sols}_{\mathbb{Z}_p}(x^2 = a) \neq \emptyset) \iff (a^{\frac{p-1}{2}} \equiv 1 \pmod{p})$.

שארית ריבועית: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ אזי $a \in \mathbb{Z}_p^*$ המקיים $\text{sols}_{\mathbb{Z}_p}(x^2 = a) \neq \emptyset$.

מסקנה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_p^*$

• $(a \text{ שארית ריבועית מודולו } p) \iff (a^{\frac{p-1}{2}} \equiv 1 \pmod{p})$.

• $(a \text{ לא שארית ריבועית מודולו } p) \iff (a^{\frac{p-1}{2}} \equiv -1 \pmod{p})$.

סימן לז'נדר: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_p^*$ אזי $\left(\frac{a}{p}\right) = \begin{cases} 1 & a \text{ שארית ריבועית } p \\ -1 & \text{else} \end{cases}$.

מסקנה: $\left(\frac{a}{p}\right) \equiv a^{\frac{p-1}{2}} \pmod{p}$.

טענה: $\left| \left\{ a \in \mathbb{Z}_p^* \mid \left(\frac{a}{p}\right) = 1 \right\} \right| = \frac{p-1}{2} = \left| \left\{ a \in \mathbb{Z}_p^* \mid \left(\frac{a}{p}\right) = -1 \right\} \right|$.

טענה: יהי $\alpha \in \mathbb{Z}_p^*$ שארית לא ריבועית ויהי $\beta \in \alpha(\mathbb{Z}_p^*)^2$ אזי β לא שארית ריבועית.

משפט: יהי $\alpha \in \mathbb{Z}_p^*$ שארית לא ריבועית אזי $\{a^2 \mid a \in \mathbb{Z}_p^*\} \dot{\cup} \{\alpha \cdot a^2 \mid a \in \mathbb{Z}_p^*\} = \mathbb{Z}_p^*$.

טענה: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}_p^*$ אזי $\left(\frac{a \cdot b}{p}\right) = \left(\frac{a}{p}\right) \cdot \left(\frac{b}{p}\right)$.

משפט אוילר: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2, 3\}$ המקיים $p \equiv 3 \pmod{4}$ וכן $2p+1 \in \mathbb{P}$ אזי $2^p - 1$ פריק.

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_{\text{odd}}$ אזי $\text{sols}_{\mathbb{Z}_2}(x^2 = a) = \{1\}$.

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_{\text{odd}}$

• אם $a \equiv 1 \pmod{4}$ אזי $\text{sols}_{\mathbb{Z}_4}(x^2 = a) = \{1, 3\}$

• אם $a \not\equiv 1 \pmod{4}$ אזי $\text{sols}_{\mathbb{Z}_4}(x^2 = a) = \emptyset$

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_{\text{odd}}$

• אם $a \equiv 1 \pmod{8}$ אזי $\text{sols}_{\mathbb{Z}_8}(x^2 = a) = \{1, 3, 5, 7\}$

• אם $a \not\equiv 1 \pmod{8}$ אזי $\text{sols}_{\mathbb{Z}_8}(x^2 = a) = \emptyset$

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_{\text{odd}}$ ויהי $k \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$ אזי $(a \equiv 1 \pmod{8}) \iff (\text{sols}_{\mathbb{Z}_{2^k}}(x^2 = a) \neq \emptyset)$

מסקנה: יהי $a \in \mathbb{Z}_{\text{odd}}$ ויהי $k \in \mathbb{N}_+$ אזי $(a \equiv 1 \pmod{\gcd(8, 2^k)}) \iff (\text{sols}_{\mathbb{Z}_{2^k}}(x^2 = a) \neq \emptyset)$

טענה: יהי $a \in \mathbb{Z}_{\text{odd}}$ ויהי $k \in \mathbb{N}_+$ עבורם $a \equiv 1 \pmod{\gcd(8, 2^k)}$ אזי $|\text{sols}_{\mathbb{Z}_{2^k}}(x^2 = a)| = \begin{cases} 1 & k=1 \\ 2 & k=2 \\ 3 & k \geq 3 \end{cases}$

טענה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $j \in \mathbb{N}_+$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_p^*$ אזי $(a^{\frac{1}{2}\phi(p^j)} \equiv 1 \pmod{p^j}) \iff (\text{sols}_{\mathbb{Z}_{p^j}}(x^2 = a) \neq \emptyset)$

טענה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $j \in \mathbb{N}_+$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_p^*$ המקיים $a^{\frac{1}{2}\phi(p^j)} \equiv 1 \pmod{p^j}$ אזי $|\text{sols}_{\mathbb{Z}_{p^j}}(x^2 = a)| = 2$

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ עם פירוק $n = 2^{r_0} \prod_{i=1}^k p_i^{r_i}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$

$(\text{sols}_{\mathbb{Z}_n}(x^2 = a) \neq \emptyset) \iff ((a \equiv 1 \pmod{\gcd(8, 2^{r_0})}) \wedge (\forall i \in [k]. a^{\frac{1}{2}\phi(p_i^{r_i})} \equiv 1 \pmod{p_i^{r_i}}))$

מסקנה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ עם פירוק $n = 2^{r_0} \prod_{i=1}^k p_i^{r_i}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ המקיים $\text{sols}_{\mathbb{Z}_n}(x^2 = a) \neq \emptyset$ נסמן $m = \begin{cases} 0, & r_0 \in \{0, 1\} \\ 1, & r_0 = 2 \\ 2, & \text{else} \end{cases}$

אזי $|\text{sols}_{\mathbb{Z}_n}(x^2 = a)| = 2^k \cdot 2^m$

הלמה של גאוס: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_p^*$ אזי $\left(\frac{a}{p}\right) = (-1)^{\left|\left\{j \in \{1, \dots, \frac{p-1}{2}\} \mid \begin{matrix} aj \in [-\frac{p-1}{2}, \frac{p-1}{2}] \\ aj < 0 \end{matrix} \right\}\right|}$

טענה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ אזי $\left(\frac{2}{p}\right) = (-1)^{\frac{p^2-1}{8}}$

מסקנה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ אזי $\left(\frac{2}{p}\right) = \begin{cases} 1 & p \equiv \pm 1 \pmod{8} \\ -1 & p \equiv \pm 3 \pmod{8} \end{cases}$

משפט ההדדיות הריבועית של גאוס: יהיו $p, q \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ באשר $p \neq q$ אזי $\left(\frac{p}{q}\right) \cdot \left(\frac{q}{p}\right) = (-1)^{\frac{1}{4}(p-1)(q-1)}$

מסקנה: בסדרה $\{5n-1\}_{n=1}^{\infty}$ ישנם אינסוף ראשוניים.

סמל יעקובי: יהי $n \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ עם פירוק $n = \prod_{i=1}^k p_i^{r_i}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי $\left(\frac{a}{n}\right) = \prod_{i=1}^k \left(\frac{a}{p_i}\right)^{r_i}$

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ ויהיו $a, b \in \mathbb{Z}_n^*$

• $(a \equiv b \pmod{n}) \implies \left(\left(\frac{a}{n}\right) = \left(\frac{b}{n}\right)\right)$

• $(a \not\equiv b \pmod{n}) \iff \left(\left(\frac{a}{n}\right) = -1\right)$

למה: יהיו $n_1 \dots n_k \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ אזי

• $\frac{1}{2} \left(\left(\prod_{i=1}^k n_i \right) - 1 \right) \equiv \frac{1}{2} \sum_{i=1}^k (n_i - 1) \pmod{2}$

• $\frac{1}{2} \left(\left(\prod_{i=1}^k n_i \right)^2 - 1 \right) \equiv \frac{1}{2} \sum_{i=1}^k (n_i^2 - 1) \pmod{2}$

משפט: יהיו $n, m \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ ויהיו $a, b \in \mathbb{N}_+$

• נניח כי $a, b \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי $\left(\frac{a \cdot b}{n}\right) = \left(\frac{a}{n}\right) \cdot \left(\frac{b}{n}\right)$

- נניח כי $a \in \mathbb{Z}_n^* \cap \mathbb{Z}_m^*$ אזי $\left(\frac{a}{n \cdot m}\right) = \left(\frac{a}{n}\right) \cdot \left(\frac{a}{m}\right)$
- נניח כי $n \neq 1$ אזי $\left(\frac{-1}{n}\right) = (-1)^{\frac{n-1}{2}}$
- $\left(\frac{2}{n}\right) = (-1)^{\frac{n^2-1}{8}}$

חוק ההדיות של גאוס: יהיו $n, m \in \mathbb{N}_{\text{odd}} \setminus \{1\}$ אזי $\left(\frac{m}{n}\right) \cdot \left(\frac{n}{m}\right) = (-1)^{\frac{1}{4}(n-1)(m-1)}$
אלגוריתם חישוב סמל יעקובי: יהי $n \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ עם פירוק $n = \prod_{i=1}^k p_i^{r_i}$ ויהי $a \in \mathbb{Z}_n^*$

function JacobiSymbolCalculator (a, n)

```

|  $k \leftarrow 0$ 
|  $s \leftarrow a$ 
| while  $s \in \mathbb{Z}_{\text{even}}$ 
|   |  $r \leftarrow \max \{ \ell \in \mathbb{N} \mid (2^\ell \mid s) \}$ 
|   |  $k \leftarrow k + r$ 
|   |  $s' \leftarrow (0 \leq s' \leq n-1) \wedge \left( s' \equiv \frac{s}{r} \pmod{n} \right)$ 
|   |  $s \leftarrow s'$ 
| return  $(-1)^{\frac{1}{8}k(n^2-1) + \frac{1}{4}(n-1)(s-1)} \cdot \text{JacobiSymbolCalculator}(n, s)$ 

```

עד פרמה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ המקיים $a^{n-1} \not\equiv 1 \pmod{n}$

מספרי קרמייקל: $n \in \mathbb{N}_+ \setminus \mathbb{P}$ עבורו $\forall a \in \mathbb{Z}_n^*. a^{n-1} \equiv 1 \pmod{n}$

טענה: יהי $k \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ ויהי $n \in \mathbb{N}_+$ עם פירוק לראשוניים זרים $n = \prod_{i=1}^k p_i$ המקיימים $(p_i - 1) \mid (n - 1)$. אזי n מספר קרמייקל.

כפולה משותפת מינימלית: יהיו $a_1 \dots a_n \in \mathbb{Z}$ באשר $a_1 \dots a_n \neq 0$ אזי $\min \{ d \in \mathbb{Z} \mid \forall i \in [n]. (a_i \mid d) \}$

הגדרה: נגדיר $\lambda : \mathbb{N}_+ \rightarrow \mathbb{N}_+$ כך

$$\lambda(1) = 1$$

$$\lambda(2) = \phi(2) = 1$$

$$\lambda(4) = \phi(4) = 2$$

$$\lambda(2^j) = 2^{j-2} \text{ אזי } j \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$$

$$\lambda(p^j) = \phi(p^j) = p^{j-1}(p-1) \text{ אזי } j \in \mathbb{N}_+ \text{ ויהי } p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$$

$$\lambda(n) = \text{lcm}(\lambda(2^{j_0}), \lambda(p_1^{j_1}), \dots, \lambda(p_k^{j_k})) \text{ אזי } n = 2^{j_0} \prod_{i=1}^k p_i^{j_i}$$

$$\text{ord}_{2^j}(5) = 2^{j-2} \text{ אזי } j \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$$

משפט: יהי $n \in \mathbb{N}_+$

$$\forall a \in \mathbb{Z}_n^*. a^{\lambda(n)} \equiv 1 \pmod{n}$$

$$\exists c \in \mathbb{Z}_n^*. \text{ord}_n(c) = \lambda(n)$$

למה: יהי $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$ אזי $n \in \mathbb{N}_{\text{even}}$

משפט: יהי $n \in \mathbb{N}$ מספר קרמייקל אזי קיים $k \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ וקיימים $p_1 \dots p_k \in \mathbb{P}$ שונים עבורם $n = \prod_{i=1}^k p_i$ וכן

$$\forall i \in [k]. (p_i - 1) \mid (n - 1)$$

עד אוילריינקובי: יהי $n \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ אזי $a \in \mathbb{Z}_n^*$ המקיים $a^{\frac{n-1}{2}} \not\equiv \left(\frac{a}{n}\right) \pmod{n}$.
משפט: יהי $n \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ פריק אזי קיים עד אוילריינקובי.
אלגוריתם מבחן רביןמילר לבדיקת ראשוניות: יהי $n \in \mathbb{N}_{\text{odd}} \setminus \{1\}$ ויהי $b \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי

function RabinMillerPrimalityTest (n, b)

```

| if  $b^{n-1} \not\equiv 1 \pmod{n}$ 
|   return false
| if  $b^{\frac{n-1}{2}} \equiv \pm 1 \pmod{n}$ 
|   | if  $\frac{n-1}{2} \in \mathbb{N}_{\text{even}}$ 
|   |   | if  $b^{\frac{n-1}{2}} \equiv 1 \pmod{n}$ 
|   |   |   return RabinMillerPrimalityTest  $\left(n, b^{\frac{1}{2}}\right)$ 
|   |   | if  $b^{\frac{n-1}{2}} \equiv -1 \pmod{n}$ 
|   |   |   return maybe
|   |   return maybe
|   | if  $\frac{n-1}{2} \in \mathbb{N}_{\text{odd}}$ 
|   |   return maybe
| if  $b^{\frac{n-1}{2}} \not\equiv \pm 1 \pmod{n}$ 
|   return false

```

משפט: יהי $n \in \mathbb{N}_{\text{odd}} \setminus \{1\}$ ויהי $b \in \mathbb{Z}_n^*$ אזי $(n \notin \mathbb{P}) \iff (\text{RabinMillerPrimalityTest}(n, b) = \text{false})$.
תבנית ריבועית: יהיו $a, b, c \in \mathbb{Z}$ אזי $f \in \mathbb{Z}[x, y]$ המוגדר $f(x, y) = ax^2 + bxy + cy^2$.
מטריצה מייצגת של תבנית ריבועית: תהא $f(x, y) = ax^2 + bxy + cy^2$ תבנית ריבועית אזי $A_f = \begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix}$.
קבוצת התבניות הריבועיות: $\text{sym}_2(\mathbb{Z}) = \{A \in M_2(\mathbb{Z}) \mid A = A^t\}$.
טענה: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ אזי $f(v) = vA_f v^t$.
דיסקרימיננטה של תבנית ריבועית: תהא $f = \begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix} \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ תבנית ריבועית אזי $\Delta_f = b^2 - 4ac$.
טענה: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ אזי $(\Delta_f \equiv 0 \pmod{4}) \vee (\Delta_f \equiv 1 \pmod{4})$.
טענה: יהי $\delta \in \mathbb{Z}$ המקיים $(\delta \equiv 0 \pmod{4}) \vee (\delta \equiv 1 \pmod{4})$ אזי $\exists f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z}). \Delta_f = \delta$.
פירוק תבנית ריבועית לגורמים לינאריים: $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ עבורה $(f(x, y) = (mx + \ell y)(rx + sy))$ $\iff \exists m, \ell, r, s \in \mathbb{Q}$.
משפט גאוס: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ אזי $(f \text{ פריקה לגורמים לינאריים מעל } \mathbb{Q}) \iff (f \text{ פריקה לגורמים לינאריים מעל } \mathbb{Z})$.
טענה: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ אזי $(f \text{ פריקה לגורמים לינאריים מעל } \mathbb{Z}) \iff (\exists k \in \mathbb{Z}. \Delta_f = k^2)$.
ייצוג על ידי תבנית: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ אזי $n \in \mathbb{N}$ המקיים $f(v, u) = n$ $\iff \exists u \in \mathbb{Z}. \exists v \in \mathbb{Z}_u^*. f(v, u) = n$.
משפט: יהי $\delta \in \mathbb{Z} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{Z}\}$ המקיים $(\delta \equiv 0 \pmod{4}) \vee (\delta \equiv 1 \pmod{4})$ ויהי $n \in \mathbb{Z}$ אזי (קיימת) $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ המקיימת $\Delta_f = \delta$ וכן n מיוצג על ידי f $\iff (\text{sols}_{\mathbb{Z}_{4n}}(x^2 = \delta) \neq \emptyset)$.
סימון: $\text{SL}_2(\mathbb{Z}) = \{U \in M_2(\mathbb{Z}) \mid \det(U) = 1\}$.
טענה: $\text{SL}_2(\mathbb{Z})$ חבורה ביחס לכפל מטריצות.

תבניות ריבועיות שקולות: $f, g \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ המקיימות $f((x, y)) = g((x, y)U)$ $\exists U \in \text{SL}_2(\mathbb{Z})$.

טענה: שקילות תבניות ריבועיות הינו יחס שקילות.

סימון: יהיו $f, g \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ שקולות אזי $f \sim g$.

טענה: יהיו $f, g \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ אזי $A_g = U A_f U^t$ $\iff (\exists U \in \text{SL}_2(\mathbb{Z}))$.

טענה: תהא $U \in \text{SL}_2(\mathbb{Z})$ ונגדיר $T_U: \mathbb{Z}^2 \rightarrow \mathbb{Z}^2$ $T_U(m, n) = (m, n) \cdot U$ אזי

• T_u חח"ע ועל.

• יהיו $m, n \in \mathbb{Z}$ אזי $(\gcd(T_U(m, n)) = 1) \iff (\gcd(m, n) = 1)$.

טענה: תהיינה $f, g \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ שקולות אזי

• $\Delta_f = \Delta_g$.

• $f(\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}) = g(\mathbb{Z} \times \mathbb{Z})$.

• יהי $n \in \mathbb{Z}$ אזי $(n \text{ מיוצג על ידי } f) \iff (n \text{ מיוצג על ידי } g)$.

משפט: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ אזי קיימת $f \sim \begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix}$ המקיימת $|b| \leq |a| \leq |c|$.

אלגוריתם חפיפת תבנית לצורה קנונית: תהא $\begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix} \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ אזי

function CanonicalFormMatrixCongruence $\left(\begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix} \right)$

| $M \leftarrow \begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix}$

| **while** $\neg (|b| \leq |a| \leq |c|)$

| | **if** $|c| < |a|$

| | $M \leftarrow \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} M \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^t$

| | **if** $|a| < |b|$

| | $k \leftarrow \{k \in \mathbb{Z} \mid |-b + 2ck| \leq |c|\}$

| | $M \leftarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ k & 1 \end{pmatrix} M \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ k & 1 \end{pmatrix}^t$

| **return** M

משפט: נסמן $\text{CanonicalFormMatrixCongruence} \left(\begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix} \right) = \begin{pmatrix} d & \frac{e}{2} \\ \frac{e}{2} & f \end{pmatrix}$ אזי $\begin{pmatrix} d & \frac{e}{2} \\ \frac{e}{2} & f \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix}$ וכן $|e| \leq |d| \leq |f|$.

סימון: תהא $A \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})/\sim$ ותהא $f \in A$ אזי $\Delta_A = \Delta_f$.

מסקנה: יהי $\delta \in \mathbb{Z} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{Z}\}$ המקיים $(\delta \equiv 0 \pmod{4}) \vee (\delta \equiv 1 \pmod{4})$ אזי $|\{A \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})/\sim \mid \Delta_A = \delta\}| \in \mathbb{N}$.

תבנית חיובית לחלוטין: $\begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix} \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ המקיימת $(\Delta < 0) \wedge (a > 0)$.

מחלקה חיובית לחלוטין: $A \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})/\sim$ עבורה כל $f \in A$ הינה חיובית לחלוטין.

תבנית שלילית לחלוטין: $\begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix} \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ המקיימת $(\Delta < 0) \wedge (a < 0)$.

מחלקה שלילית לחלוטין: $A \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})/\sim$ עבורה כל $f \in A$ הינה שלילית לחלוטין.

תבנית בצורה מצומצמת: $\begin{pmatrix} a & \frac{b}{2} \\ \frac{b}{2} & c \end{pmatrix} \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ המקיימת $(0 \leq b \leq a = c) \vee (-a < b \leq a < c)$.

טענה: תהא $A \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})/\sim$ חיובית לחלוטין אזי קיימת $f \in A$ מצומצמת.

טענה: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ מצומצמת אזי $f(x, y) = a - |b| + c$ $\min_{x, y \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}}$.

מסקנה: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ מצומצמת אזי $f(x, y) = a$ $\min_{(x,y) \in \mathbb{Z}^2 \setminus \{(0,0)\}}$

מסקנה: תהא $f \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ מצומצמת אזי $f(x, y) = a$ $\min_{\gcd(x,y)=1}$

משפט: יהיו $f, g \in \text{sym}_2(\mathbb{Z})$ מצומצמות אזי $(f \sim g) \iff (f = g)$

סימון: יהי $\delta \in \mathbb{Z} \setminus \mathbb{N}$ אזי $h(\delta) = |\{A \in \text{sym}_2(\mathbb{Z}) / \sim \mid (\Delta_A = \delta) \wedge (A \text{ חיובית לחלוטין})\}|$

משפט: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $(\exists k, m \in \mathbb{N}. k^2 + m^2 = n) \iff (\forall p \in \mathbb{P}. (p \mid n) \wedge (p \equiv 3 \pmod{4}) \implies \max\{r \in \mathbb{N} \mid (p^r \mid n)\} \in \mathbb{N}_{\text{even}})$

מסקנה משפט פרמה: יהי $p \in \mathbb{P} \setminus \{2\}$ אזי $(p \equiv 1 \pmod{4}) \iff (\exists k, m \in \mathbb{N}. k^2 + m^2 = p)$

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אזי (קיים θ לצוג עשרוני סופי) $\iff (\exists z \in \mathbb{Z}. \exists n, k \in \mathbb{N}. \theta = \frac{z}{2^n 5^k})$

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אזי (קיים θ לצוג עשרוני סופי) $\iff$ (קיימים θ לצוגים עשרוניים שונים).

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אזי (קיים θ לצוג מחזורי החל ממקום מסויים) $\iff (\theta \in \mathbb{Q})$

סימון: יהיו $x_0 \dots x_n \in \mathbb{R}$ אזי $[x_0, \dots, x_n] = x_0 + \frac{1}{x_1 + \frac{1}{x_2 + \frac{1}{x_3 + \frac{1}{\ddots + \frac{1}{x_n}}}}}$

שבר משולב: יהיו $a_0 \dots a_n \in \mathbb{Z}$ אזי $[a_0, \dots, a_n]$

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אזי $(\theta \in \mathbb{Q}) \iff (\exists a_0 \dots a_n \in \mathbb{Z}. \theta = [a_0, \dots, a_n])$

סימון: תהא $x \in \mathbb{R}^{\mathbb{N}}$ אזי $[x_0, x_1, \dots] = x_0 + \frac{1}{x_1 + \frac{1}{x_2 + \frac{1}{x_3 + \frac{1}{\ddots}}}}$

שבר משולב: תהא $a \in \mathbb{Z}^{\mathbb{N}}$ אזי $[a_0, a_1, \dots]$

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אזי $(\theta \notin \mathbb{Q}) \iff (\exists a \in \mathbb{Z}^{\mathbb{N}}. \theta = [a_0, a_1, \dots])$

אלגוריתם פיתוח מספר ממשי לשבר משולב: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אזי

function ContinuedFractionConverter (θ)

```

| if  $\theta \in \mathbb{Z}$ 
|   return  $\theta$ 
|  $a \leftarrow \lfloor \theta \rfloor$ 
|  $\theta' \leftarrow \frac{1}{\theta - a}$ 
| return  $a + \frac{1}{\text{ContinuedFractionConverter}(\theta')}$ 

```

משפט: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אזי ContinuedFractionConverter (θ) הינו שבר משולב של θ . אם רץ לנצח השבר אינסופי

מנות חלקיות: יהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ אזי $a \in \mathbb{Z}^{\mathbb{N}}$ עבורה $\theta = [a_0, a_1, \dots]$

הגורמים המתכנסים: יהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ ותהא $\theta = [a_0, a_1, \dots]$ אזי $\{[a_0, \dots, a_k]\}_{k=0}^{\infty}$

הגדרה: תהא $a \in \mathbb{Z}^{\mathbb{N}}$ אזי נגדיר $p, q \in \mathbb{Z}^{\mathbb{N} \uplus \{-1, -2\}}$ כך

$$(\forall k \in \mathbb{N}. p_k = a_k p_{k-1} + p_{k-2}) \wedge \begin{pmatrix} p_{-2}=0 \\ p_{-1}=1 \end{pmatrix} \bullet$$

$$(\forall k \in \mathbb{N}. q_k = a_k q_{k-1} + q_{k-2}) \wedge \begin{pmatrix} q_{-2}=1 \\ q_{-1}=0 \end{pmatrix} \bullet$$

טענה: תהא $a \in \mathbb{R}^{\mathbb{N}}$ אזי $\frac{p_n}{q_n} = [a_0 \dots a_n]$ $\forall n \in \mathbb{N}$.

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ ותהא $\theta = [a_0, a_1, \dots]$ אזי $\{q_n\}_{n=1}^{\infty}$ עולה ממש.

טענה: $\forall n \in \mathbb{N} \uplus \{-1\}. p_n q_{n-1} - p_{n-1} q_n = (-1)^{n-1}$

מסקנה: $\forall n \in \mathbb{N} \cup \{-1\}. \gcd(p_n, q_n) = 1$.

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ אזי $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{p_n}{q_n} = \theta$.

מסקנה: תהא $a \in \mathbb{Z}^{\mathbb{N}}$ אזי $\lim_{n \rightarrow \infty} [a_0 \dots a_n] = [a_0, a_1 \dots]$.

למה: יהי $a \in \mathbb{Z}$ יהי $b \in \mathbb{N}$ ויהי $x \in \mathbb{R}$ אזי $\lfloor \frac{a+x}{b} \rfloor = \left\lfloor \frac{a+\lfloor x \rfloor}{b} \right\rfloor$.

סימון: יהיו $a_0 \dots a_n, b_0 \dots b_m \in \mathbb{Z}$ אזי $[a_1 \dots a_n, \overline{b_1 \dots b_m}] = [a_1 \dots a_n, b_1 \dots b_m, b_1 \dots b_m \dots]$.

טרינום: יהיו $a, b, c \in \mathbb{R}$ אזי $f \in \mathbb{R}[x]$ המוגדר $f(x) = ax^2 + bx + c$.

דסקרימיננטה: יהי $\Delta = b^2 - 4ac$ טרינום $ax^2 + bx + c \in \mathbb{R}[x]$.

משפט לגראנז': יהי $\alpha \in \mathbb{R}$ אזי $(\exists a_0 \dots a_k, b_1 \dots b_m \in \mathbb{Z}. \alpha = [a_0 \dots a_k, \overline{b_1 \dots b_m}]) \iff$ (קיים טרינום $f \in \mathbb{Z}[x]$

המקיים $(f(\alpha) = 0 \text{ עבורו } \Delta \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\})$.

מספר ניתן לקירוב דיופנטי מסדר r : $\alpha \in \mathbb{R}$ המקיים $\exists c \in \mathbb{R}_+. |\{\frac{n}{m} \mid (\frac{n}{m} \in \mathbb{Z}) \wedge (|\alpha - \frac{n}{m}| < \frac{1}{cm^r})\}| \geq \aleph_0$

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אזי $\exists p, q \in \mathbb{Z}. \left| \theta - \frac{p}{q} \right| \leq \frac{1}{2q}$.

מסקנה: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ ניתן לקירוב דיופנטי מסדר ראשון.

טענה: יהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ אזי $\forall n \in \mathbb{N}. \left| \theta - \frac{p_n}{q_n} \right| < \frac{1}{q_n^2}$.

מסקנה: יהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ ניתן לקירוב דיופנטי מסדר שני.

משפט: יהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ אזי $\frac{p_n}{q_n}$ הינו הקירוב הדיופנטי הטוב ביותר כלומר

• במובן החלש: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ באשר $1 \leq b < q_n$ אזי $\left| \theta - \frac{p_n}{q_n} \right| < \left| \theta - \frac{a}{b} \right|$.

• במובן החזק: יהיו $a, b \in \mathbb{Z}$ באשר $1 \leq b < q_{n+1}$ אזי $|q_n \theta - p_n| < |b \theta - a|$.

מספר אלגברי: $\alpha \in \mathbb{R}$ המקיים $f(\alpha) = 0$ $f \in \mathbb{Z}[x]$.

מספר טרנסצנדנטי: $\alpha \in \mathbb{R}$ שאינו אלגברי.

מעלה של מספר אלגברי: יהי $\alpha \in \mathbb{R}$ אלגברי אזי $\min \{ \deg(f) \mid (f \in \mathbb{Z}[x]) \wedge (f(\alpha) = 0) \}$.

משפט ליוביל: יהי $\alpha \in \mathbb{R}$ אלגברי ממעלה d אזי $\exists c \in \mathbb{R}_+. \forall \frac{p}{q} \in \mathbb{Q} \setminus \{\alpha\}. \left| \alpha - \frac{p}{q} \right| \geq \frac{c}{q^d}$.

מספר ליוביל: $\alpha \in \mathbb{R}$ המקיים $\forall d \in \mathbb{N}. \exists \frac{p}{q} \in \mathbb{Q} \setminus \{\alpha\}. \left| \alpha - \frac{p}{q} \right| < \frac{1}{q^d}$.

מסקנה: יהי $\alpha \in \mathbb{R}$ מספר ליוביל אזי α הינו טרנסצנדנטי.

קבוע ליוביל: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{10^{n!}}$.

טענה: קבוע ליוביל הינו מספר ליוביל.

שדה ריבועי: יהי $d \in \mathbb{Z} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}$ אזי $\mathbb{Q}[\sqrt{d}] = \{a + b\sqrt{d} \mid a, b \in \mathbb{Q}\}$.

טענה: יהי $d \in \mathbb{Z} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}$ אזי

• $\{1, \sqrt{d}\}$ מ"ו מעל $\mathbb{Q}$ ממימד 2 עם בסיס $\{1, \sqrt{d}\}$.

• $\mathbb{Q}[\sqrt{d}]$ שדה.

מספר אירציונלי ממעלה שנייה: $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ עבורו קיים $f \in \mathbb{Z}[x]$ טרינום המקיים $(f(\theta) = 0) \wedge (\Delta = 0)$.

משפט: יהי $f \in \mathbb{Z}[x]$ טרינום באשר $\Delta \notin \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}$ ויהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ פתרון אזי $\sigma(\theta)$ פתרון מעל $\mathbb{Q}[\sqrt{\Delta}]$.

טענה: יהיו $f, g \in \mathbb{Q}[x]$ טרינומים מתוקנים ויהי $\theta \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ פתרון של שניהם אזי $f = g$.

מספר אירציונלי ממעלה שנייה בעל מחזוריות טהורה: $\theta \in \mathbb{R}$ אירציונלי ממעלה שנייה המקיים $\exists a_0 \dots a_n \in \mathbb{Z}. \theta = [\overline{a_0 \dots a_n}]$.

משפט: יהי $\theta \in \mathbb{R}$ אירציונלי ממעלה שנייה אזי $(\theta \text{ בעל מחזוריות טהורה}) \iff ((\mathbb{Q}[\sqrt{\Delta}] \text{ מעל } -1 < \sigma(\theta) < 0) \wedge (\theta > 1))$.

מסקנה: יהי $d \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}$ אזי $\sqrt{d} + \left\lfloor \sqrt{d} \right\rfloor, \frac{1}{\sqrt{d} - \left\lfloor \sqrt{d} \right\rfloor}$ בעלי מחזוריות טהורה.

משוואת פל: יהי $d \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}$ אזי $x^2 - dy^2 = 1$.

פתרון משוואת פל : יהי $\{d \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\} \mid \sqrt{d} = [a_0, a_1 \dots a_m]\}$ אזי $\{ \pm (p_n, q_n) \mid \exists k \in \mathbb{Z}. n = mk - 1 \}$ $\overset{n \in \mathbb{N}_{\text{odd}}}{\text{אזי}}$ $\text{sols}_{\mathbb{Z}^2} (x^2 - dy^2 = 1) =$

סימון : יהי $\{d \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}\}$ אזי $\mathcal{O}_d^* = \left\{ x + y\sqrt{d} \mid \begin{smallmatrix} x, y \in \mathbb{Z} \\ x^2 - dy^2 = 1 \end{smallmatrix} \right\}$

טענה : יהי $\{d \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}\}$ אזי $\mathcal{O}_d^* = \left\{ x + y\sqrt{d} \mid \begin{smallmatrix} x, y \in \mathbb{Z} \\ N(x + y\sqrt{d}) = 1 \end{smallmatrix} \right\}$

מסקנה : $\mathcal{O}_d^*$ תת חבורה של $\mathbb{Q}[\sqrt{d}]$ ביחס לכפל.

מסקנה : יהי $z \in \mathbb{Q}[\sqrt{d}]$ אזי $z \in \mathcal{O}_d^* \iff (-z \in \mathcal{O}_d^*) \iff (\frac{1}{z} \in \mathcal{O}_d^*) \iff (z \in \mathcal{O}_d^*)$.

טענה : יהי $\{d \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}\}$ אזי $|\mathcal{O}_d^*| \geq \aleph_0$.

טענה : יהי $\{d \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}\}$ אזי $\varepsilon = \min \{x \in \mathcal{O}_d^* \mid x > 1\}$ קיים.

משפט : יהי $\{d \in \mathbb{N} \setminus \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}\}\}$ אזי $\mathcal{O}_d^* = \{\pm \varepsilon^n \mid n \in \mathbb{Z}\}$